

kakor ponočno spomladansko nebo, ki vidi greh in ga oznanja za čednost. Nič se niso zgenile te ustnice, tudi trepalnice so bile mirne; izpod njih je izpraševal globok pogled: „Kje ste videli take oči, kakor so te moje?“

Ob oknu je slonel tisti dolgi, kodrolasi, modrooki fant in njegove lene oči so vprašale samo enkrat dolgočasno in zaspano: „Kaj bi radi, gospodje, ob tej pozni uri?“

Molčali smo vsi, da bi lahko slišali svet in zvezde. Bennati se je vzdramil; odprl je usta, da so so prikazali črni, škrbinasti zobje; besede pa ni bilo, ne krika. Zalučil je svečo ob tla, da je ugasnila ter se zdrobila; nato je planil name, oklenil se z vsemi koščenimi prsti mojega vratu ter me suval v kolena z obema bosa nogama.

„Nehaj!“ sem zahropel.

Izpustil je z desnico ter me je bil s pestjo po čelu in po licih. Bolelo me ni, le njegovega obraza me je bilo strah; od postelje je sijala rdeča nočna luč naravnost nanj. Oči so bile vse bele, nemirne punčice so bile izginile bog vedi kam; lica so bila čisto usehla, ohlapna, da so štrlele visoko tenke kosti; usta so bila še zmerom odprta. Vse pa je bilo ena sama groza, groza . . .

Sunil sem ga v stran, da se je zakotalila čepica do postelje, tik pod Monno Liso; nato sem pobegnil . . .

Ko sem stal na ulici, se mi je zdelo, da je težka železna suknja padla od mene, kakor da je bila od papirja. Nekoliko truden sem res bil, da sem se naslonil ob zid . . . toda smejal sem se, smejal, dragi moj! . . . Neki človek je prišel mimo, pogledal me je, stresel je trikrat z glavo ter je šel po svoji poti. —

K. Dolenc:

Sužnjem.

V globini srca mi često vzplamti
 srdú plamen, bolešno žgoč,
 ko mi oko naš narod motri,
 pogreznjen v sužnosti noč —
 srce se srđi, in duša dvomi:
 Ne bo li bolje nekoč?

Pravice stoletne teptajo nam,
 brez stida se nam smejo :
 „Če ti zaušnico težko zadam,
 saj mi še poljubiš roko!“
 In prav govore, prav delajo nam,
 saj hočemo sami tako.

Saj klanjamo tujcem se povsod,
 in hvalimo jih na glas,
 in ljubši nam je usiljen trot
 od najboljših, izišlih iz nas.
 Kdaj vniči s tem se slabotni naš rod?
 Ni daleč več žalostni čas.

In mi molčimo in ni nam mar,
 da tujcu raste oblast;
 nevreden je poštenjaka dar,
 ki zanj mu prodajamo čast:
 prodaja se mož za službo, denar,
 dekle se prodaja za slast.

Gospod nam je tujec in bič vihti
 nad možem, dekletom, ženo;
 pač stisne ta in oni pesti,
 res včasih zablisne oko —
 a spet se tujcu voljno prepusti,
 kot sladko bi bilo igó.

O rod moj, li v veke boš roboval
 in nosil tujcev premoč?
 Na veke sanjaril, na veke boš spal,
 nikoli ne mine ti noč?
 Nikoli, nikoli ne bodeš vstal?
 Glej, dan je visok že in vroč!

Otresi se sanj, odpri oči,
 prihrumi kot vihra na plan,
 z močjo nevkročeno okove stri —
 čuj, kliče te gora, ravan,
 da speča se tvoja moč zbudi,
 prostosti pribori mu dan!

